JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS
DÁMASO RUIZ-JARABO COLOMER
8 päivänä toukokuuta 2001 [1]

Johdanto

1. Euroopan yhteisö on ottanut käyttöön tukia koskevat siirtymätoimenpiteet niiden haittojen korvaamiseksi, joita eurooppalaisille maataloustuottajille aiheutuu euron käyttöönottamisesta yhteisen maatalouspolitiikan alalla, ja näillä toimilla on tarkoitus korvata sitä suorien tukien arvonmenetystä, joka aiheutuu kansallisten valuuttojen ja uuden rahayksikön pariteetin takia. Suorilla tuilla tarkoitetaan hehtaaria tai nautayksikköä kohti määritettyä kiinteämääräistä tukea tai lampaasta tai vuohesta maksettavaa palkkiota sekä tiettyjä rakenne- tai ympäristötukia.

Italian tasavalta riitauttaa nostamallaan kanteella tietyt komission antamat säännökset tasaustuen enimmäismäärän vahvistamiseksi sellaisista italialaisille maataloustuottajille maksettavista suorista tuista, joiden määräytymisperusteen määräytymispäivä on 1.7.1999.

1 — Alkuperäinen kieli: espanja.

Asiaa koskevat oikeussäännöt

2. Maatalouden valuuttajärjestelmän tavoitteena on vähentää niitä vaikutuksia, joita yhteisön maataloustuottajien tuloille aiheutuu valuuttakurssien vaihteluista sen valuutan tai laskentayksikön, jona yhteisön maatalouspoliittiset toimet ilmaistaan, ja sen valuutan, jona maksut suoritetaan, välillä.

3. Tämän monimutkaisen järjestelmän historiallista kehitystä koskevan yksityiskohtaisen selvityksen osalta viittaan julkisasiamies Francis Jacobsin 15.3.2001 asiassa Italia vastaan neuvosto ja komissio antamaan ratkaisuehdotukseen. [2]

4. Euron käyttöönotto 1.1.1999 alkaen merkitsee tähän asti voimassa olleen maatalouden valuuttajärjestelmän syvälle käyvää uudistusta. Koska euro on yhdentoista jäsenvaltion ainoa rahayksikkö, siitä tuli

2 — Asia C-100/99, tuomio 5.7.2001, Kok. 2001, s. I-5217, I-5219.

luonnollisestikin yhteisen maatalouspolitiikan uusi laskentayksikkö ecun tilalle.

5. Neuvoston asetuksella N:o 2799/98 [3] säädettiin siitä, että yhteisen maatalouspolitiikan oikeudellisissa välineissä vahvistetut hinnat ja määrät ilmaistaan euroina (2 artiklan 1 kohta). Osallistuvissa jäsenvaltioissa tuet ja muut määrät myönnetään maanviljelijöille tai peritään heiltä euroina, kun taas muissa jäsenvaltioissa ne muunnetaan valuuttakurssia soveltaen niiden kansalliseksi valuutaksi (2 artiklan 2 kohta). Kantaja on yksi osallistuvista jäsenvaltioista.

6. Maataloustuottajien tulojen vakauden takaamiseksi uudessa järjestelmässä voidaan myöntää tasaustukea sellaisille suoran tuen saajille, jotka ovat kärsineet kurssivaihteluista euron ja sen valuutan, jona tuki on niille maksettu, välillä (edellyttäen, että tukena saadun valuutan arvo on revalvoitunut).

7. Tämän vuoksi asetuksen N:o 2799/98 5 artiklan 1 kohdassa säädetään, että "jos määräytymisperusteen määräytymispäivänä sovellettava valuuttakurssi [suoralle tuelle] on alhaisempi kuin aiemmin sovellettu kurssi, kyseinen jäsenvaltio voi myöntää maanviljelijöille tasaustukea kolmena peräkkäisenä 12 kuukauden eränä, jotka alkavat määräytymisperusteen päivänä". Tämä tasaustuki on myönnettävä sellaisten suorien tukien lisäksi, joiden arvo kansallisena valuuttana on pienentynyt.

8. On selvää, että näitä valuuttakurssien muutoksia ei euron käyttöönottamisen jälkeen ole jäsenvaltioissa, jotka ovat ottaneet käyttöön yhtenäisvaluutan, sillä siitä lähtien yhteiseen maatalouspolitiikkaan liittyvät määrät ilmaistaan yhtenäisvaluutassa.

9. Koska oli mahdollista, että kansallisille valuutoille määritetyt euron muuntokurssit — jotka on peruuttamattomasti vahvistettu asetuksella N:o 2866/98 [4] — eivät niiden maataloustuottajien vahingoksi, joiden saama valuutta on revalvoitunut, vastaa siihen asti yhteisen maatalouspolitiikan laskentayksikkönä olleen ecun muuntokurssia, [5] neuvosto antoi ase-

3 — Maatalouden euromääräisestä valuuttajärjestelmästä 15 päivänä joulukuuta 1998 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2799/98 (EYVL L 349, s. 1).

4 — Euron ja euron käyttöön ottavien jäsenvaltioiden valuuttojen välisistä muuntokursseista 31 päivänä joulukuuta 1998 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2866/98 (EYVL L 359, s. 1).

5 — Itse asiassa ecun muuntokurssijärjestelmä oli monimutkaisempi, koska valuuttakurssien vaihtelut eivät heijastuneet välittömästi maatalouskursseihin (ns. vihreiden kurssien järjestelmä).

tuksella N:o 2800/98 [6] siirtymäsäännöstön.

10. Asetuksen N:o 2800/98 3 artiklan 1 kohdassa säädetään tasaustuen myöntämisestä aina, kun "muuntokurssi, jolla euro muunnetaan kansalliseksi rahayksiköksi [— —], jota määräytymisperusteena pidettävänä päivänä vuonna 1999 sovelletaan [suoraan tukeen] on alhaisempi kuin aiemmin sovellettu kurssi". Tasauksen määrä laskettiin asetuksen N:o 2799/98 5 artiklan mukaisesti.

Lainsäätäjä on toisin sanoen päättänyt tässä kyseessä olevissa tilanteissa rinnastaa ecun korvaamisesta eurolla johtuvat muuntokurssin mahdolliset laskut vastaanotetun valuutan revalvointiin ja soveltaa siihen samanlaista järjestelmää.

11. Tämän siirtymäsäännöstön soveltamiseksi komissio antoi asetuksen N:o 2813/98. [7]

12. Tämän säädöksen 4 artiklan 2 kohdassa viitataan asetukseen N:o 2799/98 tasaustuen enimmäismäärien määrittämisen osalta.

13. Asetuksen N:o 2813/98 5 artiklassa säädetään, että tuen määrä muunnetaan osallistuvien jäsenvaltioiden kansalliseksi valuutaksi neuvoston peruuttamattomasti kiinnittämiä euron muuntokursseja käyttäen.

14. Saman asetuksen 6 artiklassa, jonka oikeasta tulkinnasta asianosaiset kiistelevät, säädetään seuraavaa:

"Edellä 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tasaustuen enimmäismäärä, joka johtuu 1 päivään tammikuuta 1999 saakka jäädytetyn maatalouden muuntokurssin alenemisesta, korotetaan 5 artiklassa tarkoitetun kurssin ja edellä mainitun maatalouden muuntokurssin välisen suhteen käänteisluvulla."

15. Tämän säännöstön konkreettiseksi soveltamiseksi annettiin euron muuntokursseista kansalliseksi rahayksiköksi tai 1 päivästä heinäkuuta 1999 alkaen sovellettavista valuuttakursseista johtuvien tasaustukien enimmäismäärien vahvistamisesta 26 päivänä heinäkuuta 1999 annettu komission asetus (EY) N:o 1639/1999. [8] Asetuksen liitteenä ovat tasaustuen ensim-

6 — Siirtymätoimenpiteistä euron käyttöönottamiseksi yhteisessä maatalouspolitiikassa 15 päivänä joulukuuta 1998 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 2800/98 (EYVL L 349, s. 8).

7 — Euron käyttöönottamiseksi yhteisessä maatalouspolitiikassa annettujen siirtymätoimenpiteiden soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä 22 päivänä joulukuuta 1998 annettu komission asetus (EY) N:o 2813/98 (EYVL L 349, s. 48).

8 — EYVL L 194, s. 33.

mäisen erän enimmäismäärät, jotka on myönnetty sen kompensoimiseksi, että 1.7.1999 rekisteröitiin euron muuntokurssi alentuneena verrattuna aiemmin sovellettuun maatalouden muuntokurssiin.

Asetuksessa N:o 1639/1999 ei säädetä asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan soveltamisesta. Juuri tämä on Italian nostaman kumoamiskanteen kanneperusteena.

Kanteen tutkiminen

16. Italian hallitus esittää kumoamisvaatimuksensa tueksi kaksi kumoamisperustetta: ensimmäisen perusteen mukaan asetus N:o 1639/1999 on pätemätön, koska se on ristiriidassa asetusten N:o 2799/98, N:o 2800/98 ja N:o 2813/98 kanssa, koska se ei ole riittävästi perusteltu ja koska se on annettu harkintavaltaa väärinkäyttäen; toisen kanneperusteen mukaan asetuksen N:o 1639/1999 kumoamiseen johtavana virheenä on EY 34 artiklaan sisältyvän yhteisön maataloustuottajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaaminen.

Ensimmäinen kumoamisperuste

17. Kantajana olevan hallituksen mielestä riidanalainen säännös on ristiriidassa asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan kanssa, jolla vahvistetaan yleinen peruste, jota sovelletaan määräytymisperusteesta riippumatta kaikkiin suoran tuen luokkiin, joihin muuntokurssien jäädytys vaikuttaa.

18. Komissio puolestaan väittää, että asetuksen N:o 2813/98 6 artikla on poikkeussäännös, jota sovelletaan vain suoraan tukeen, johon sovelletaan jäädytettyä muuntokurssia ja jonka määräytymisperusteen määräytymispäivä on 1.1.1999.

19. Komissio selittää yksityiskohtaisesti asetuksen N:o 2813/98 lainsäädännöllisen alkuperän; pääasialliset vaiheet voidaan yhteenvetona esittää seuraavasti:

— yhteisön lainsäätäjä jäädytti asetuksen N:o 1527/95 [9] 3 artiklan ja muiden samankaltaisten myöhempien säännösten nojalla suoraan tukeen sovel-

9 — Tiettyjä valuuttoja koskevaan muuntokurssien alenemiseen liittyvistä hyvityksistä 29 päivänä kesäkuuta 1995 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 1527/95 (EYVL L 148, s. 1).

lettavan muuntokurssin 1.1.1999 asti, tämä päivä mukaan lukien,

— komissio sääti EY 123 artiklan 4 kohdan mukaisesti asetuksen N:o 2813/98 5 artiklassa, että osallistuville jäsenvaltioille tarkoitettuihin suoriin tukiin sovelletaan 1.1.1999 lähtien vastaavaa muuntokurssia, jonka neuvosto on peruuttamattomasti vahvistanut,

— tasaustuki vahvistettiin käyttäen uutta muuntokurssia, minkä takia muun muassa kantajana olevan jäsenvaltion tuensaajat menettivät hieman tulojaan, [10]

— luottamuksensuojan periaatteen mukaisesti tämä vähäinen tulojen menetys oli korvattava asianmukaisin keinoin (josta käytän nimitystä korjauslisäys),

— tällä keinolla oli tarkoitus suosia vain sellaisia maataloustuottajia, joiden tukiin euron käyttöönottaminen vaikutti 1.1.1999 *lähtien* ja jotka samanaikaisesti voivat 1.1.1999 *asti* hakea jäädytettyä suoraa tukea,

— näistä syistä asetuksessa N:o 1639/1999, jonka tavoitteena on niiden tukien määrän laskeminen, joiden määräytymisperusteen määräytymispäivä on 1.1. jälkeen — toisin sanoen 1.7.1999 —, ei sovelleta korjauslisäystä.

20. Tätä historiallista ja teleologista tulkintaa (komissio luokittelee sen ennemminkin järjestelmälliseksi) tukee vastaajan mukaan 6 artiklan sananmukainen tulkinta; tässä artiklassa säädetään "1 päivään tammikuuta 1999 saakka jäädytetyn maatalouden muuntokurssin alenemisesta" johtuvan tuen määrän lisäämisestä. Tämän ulkopuolelle jää kuitenkin sellaisten tukien mahdollinen väheneminen, joiden määräytymisperusteen määräytymispäivä on 1.1. *jälkeen*, koska tämän päivämäärän jälkeen ei voida puhua jäädytetyistä kursseista.

21. Italian tasavalta vastaa, että asetuksen N:o 2813/98 6 artiklaa sovelletaan kiistatta kaikkiin tukiin, joiden muuntokurssit on jäädytetty 1.1.1999 asti, ilman että viitattaisiin johonkin määräytymisperustee-

10 — Ongelma voidaan havainnollistaa esimerkin avulla. Jos oletetaan, että Italian liiran jäädytetty muuntokurssi olisi ollut 1 ecu = 1 000 ITL ja että euron käyttöönottamisen vuoksi Italian liira olisi revalvoitu 10 prosentilla, yksi euro olisi maksanut 900 ITL. Tällöin olisi myönnetty revalvaatiota vastaava 0,10 euron tasaustuki. Näiden kymmenen sentin muuntaminen Italian valuutaksi uuden revalvoidun kurssin mukaan antaa tulokseksi kuitenkin vain 90 ITL. Uudella kurssilla muunnetulla tasaustuen määrällä ei olisi voitu täysin korvata revalvaatiosta johtuvia tulojen menetyksiä (900 + 90 = 990, mikä on pienempi kuin alkuperäinen määrä 1 000).

seen. Koska kyseessä on selvä ja yksiselitteinen sääntö, sitä ei pidä korvata lainsäätäjän oletetulla tahdolla, joka on pääteltävä valmistelutöistä.

Lisäksi Italian hallitus väittää, että sama ja sanamuodoltaan vastaava perusteltua luottamusta koskeva ongelma koskee maanviljelijöitä, jotka ovat saaneet oikeuden tukeen myöhemmin kuin 1.1.

22. Aluksi on hylättävä tämä kantajana olevan hallituksen väite. Kuten komissio perustellusti toteaa, toimijat, jotka voivat saada tukea, jonka määräytymisperusteen määräytymispäivä on 1.1.1999 jälkeen, eivät voi vedota perusteltuun luottamukseen, koska tämän päivämäärän jälkeen päättyi yhteisön lainsäätäjän muuntokurssien jäädyttämisestä antamien takeiden voimassaolo.

23. Toiseksi on korostettava, että kantaja hyväksyy tavan, jolla komissio pyrkii selittämään asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan säätämisen syyt, tai se ei ainakaan riitauta sitä.

24. Italian hallitus luopuu suullisessa käsittelyssä tähänastisesta oikeudenkäynnissä esittämästään kannasta ja kyseenalaistaa komission selityksen asianmukaisuuden ja uskottavuuden sekä esittää oman väitteensä korjauslisäyksen käyttöönottamisen syystä. Tätä väitettä, joka toisin kuin komission esitys ei perustu mihinkään sen tueksi esitettyyn asiakirjaan, on joka tapauksessa pidettävä myöhässä esitettynä, koska se esitetään todisteiden esittämistä varten varatun määräajan päätyttyä.

25. On vielä tutkittava, merkitseekö asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan sananmukainen tulkinta väistämättä sitä, että komissio toimi lainvastaisesti rajoittaessaan korjauslisäyksen myöntämisen vain suoriin tukiin, joiden määräytymisperusteen määräytymispäivä on 1.1.1999, kuten Italian hallitus väittää.

26. Italian mielestä asetuksen N:o 1639/1999 pätemättömyys on johdettavissa asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan yleisistä ja yksiselitteisistä ilmaisuista. Kantajan tulkinnan mukaan tämän säännöksen perusteella kaikkiin suoriin tukiin, joiden määräytymisperuste ajoittuu vuoteen 1999, on sovellettava 6 artiklan mukaista korjauslisäystä.

27. Riidanalaisen säännöksen ajallista sovellettavuutta ei voida ensi näkemältä arvioida selvästi. Mainitulla 6 artiklalla käyttöön otettu väline on saman asetuksen

4 artiklan 2 kohdassa säädetyn poikkeuksellisen tasaustuen täydennys, ja tähän säännökseen 6 artiklassa viitataan. Tästä 4 artiklan 2 kohdasta ei kuitenkaan myöskään voida johtaa mitään hyödyllistä viittausta, koska siinä ainoastaan vahvistetaan väliaikaisen tasaustuen laskemistapa viittaamalla asetuksen N:o 2799/98 5 artiklan 2 kohdan mukaiseen tavanomaiseen järjestelmään.

Vain asetuksen N:o 2813/98 4 artiklan 1 kohta on suuntaa-antava: 6 artiklassa yhdessä muiden II osaston säännösten kanssa vahvistetaan "asetuksen (EY) N:o 2800/98 3 artiklassa tarkoitetun tasaustuen myöntämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt". Tämän 3 artiklan 1 kohdassa kytketään tasaustuen myöntäminen siihen oletukseen, että "muuntokurssi, jolla euro muunnetaan kansalliseksi rahayksiköksi, tai vaihtokurssi, jota *määräytymisperusteena pidettävänä päivänä* vuonna 1999 sovelletaan — — on alhaisempi kuin aiemmin sovellettu kurssi". [11] Huolimatta siitä, että korostamani kohdan tarkoituksena näyttää vain olevan sovellettavan muuntokurssin ajallinen määrittäminen, koska muuntokurssit ovat kiinteitä ja peruuttamattomia, siirtymäkauden järjestelmän rakenteesta johtuu, että siinä otetaan huomioon vain ja ainoastaan sellaiset tuet, joiden määräytymisperuste ajoittuu vuoteen 1999.

28. Näin ollen asetuksen N:o 2813/98 II osasto, jossa on normi, jonka merkityksestä tässä kiistellään, näyttää sisältävän *kaikkien* niiden suorien tukien soveltamista koskevat yksityiskohtaiset säännöt, joiden määräytymisperuste ajoittuu vuoteen 1999.

29. Epäilykset heräävät kuitenkin pian.

30. Asetuksen N:o 2813/98 perusteluista ilmenee, että sen II osaston tarkoituksena on täytäntöönpanna neuvoston asetuksen N:o 2800/98 3 artikla, joka näyttää tällä perusteella olevan asetuksen N:o 2813/98 oikeudellinen perusta. Mikään seikka tässä asetuksessa N:o 2800/98 ei kuitenkaan oikeuta komissiota vahvistamaan 6 artiklan mukaista korjauslisäystä. Vaikka kumpikaan asianosaisista ei ole sitä vaatinut, tämän artiklan pätevyys on kyseenalaistettava, koska siltä puuttuu oikeudellinen perusta ja ennen kaikkea koska asetuksessa N:o 2799/98, joka pääasiallisesti koskee maatalouden tavanomaista valuuttajärjestelmää, on sen 10 artiklan 1 kohdassa epätavallinen valtuutuslauseke, jolla yleisesti käytettyjä väljemmillä ilmauksilla annetaan komissiolle valtuus antaa siirtymäsäännöksiä, jotka "osoittautuvat tarpeellisiksi [asetuksen N:o 2799/98] säännösten ensimmäistä kertaa tapahtuvan soveltamisen helpottamiseksi" ja joita "sovelletaan niin kauan kuin se on ehdottoman välttämätöntä uuden järjestelmän käyttöönottamisen helpottamiseksi". On selvää, että asetuksen N:o 2813/98 tavoitteena on täytäntöönpanna asetus N:o 2800/98, mutta kuitenkin tässä viimeksi mainitussa asetuksessa viitataan asetukseen N:o 2799/98 tukien määrän laskemisen osalta. Nämä monimutkaiset viittaussuhteet voivat antaa komissiolle mahdollisuuden *keksiä* korjauslisäysjärjestelmä

11 — Kursivointi tässä.

asetuksen N:o 2799/98 10 artiklan perusteella. Asetuksen N:o 2813/98 johdantoosan toista viittauskappaletta, jossa mainitaan asetus N:o 2799/98 ja erityisesti sen 10 artikla, on kaikella todennäköisyydellä tulkittava tämänsuuntaisesti.

31. Näistä seikoista päättelen, että tietyistä merkeistä huolimatta asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan oikeudellisena perustana ei ole asetuksen N:o 2800/98 3 artikla vaan asetuksen N:o 2799/98 10 artikla. Tämän vuoksi pidän asetuksen N:o 2800/98 3 artiklan viittausta "määräytymisperusteena pidettävä[än] päivä[än] vuonna 1999" tärkeämpänä asetuksen N:o 2799/98 10 artiklan viittausta säännösten sovellettavuuteen "niin kauan kuin se on ehdottoman välttämätöntä uuden järjestelmän käyttöönottamisen helpottamiseksi". Tämä rajoitettu puuttumisen mahdollisuus soveltuu huonosti yhteen Italian hallituksen ehdottaman tulkinnan kanssa, joka laajentamalla korjauslisäyksen kaikkiin tukiin, joiden määräytymisperuste ajoittuu vuoteen 1999, merkitsee tasaustuen määrän laskemismenetelmän uudelleenmäärittelyä eri tavalla kuin neuvosto säätää asetuksen N:o 2799/98 5 artiklassa.

Tämä on esittämäni ensimmäinen tulkinnallinen elementti.

32. Toiseksi huomautan, että jos hyväksytään Italian hallituksen tulkinta, asetuksen N:o 2813/98 6 artikla olisi laadittu epätavallista ilmaisúa käyttäen. Siinä säädetään, että "edellä 4 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tasaustuen enimmäismäärä, *joka johtuu 1 päivään tammikuuta 1999 saakka jäädytetyn maatalouden muuntokurssin alenemisesta*",[12] korotetaan. Jos kyseistä korotusta sovellettaisiin Italian väittämällä tavalla kaikkiin suoriin tukiin, joiden määräytymisperuste ajoittuu vuoteen 1999, tämä täsmennys olisi tarpeeton, koska asetuksen N:o 1527/95 ja muiden vastaavien säännösten nojalla kaikki yhteisen maatalouspolitiikan puitteissa myönnetyt suorat tuet on jäädytetty tähän ajankohtaan asti.

33. On tarpeen selventää tätä ensimmäistä pintapuolista tulkintaa, jotta ymmärrettäisiin, että säännöksen merkittävä rajaava tekijä ei ole niinkään "tasaustuki" kuin "aleneminen", josta se johdetaan: korjauslisäystä voidaan hakea tasaustuille, joihin jäädytetyn muuntokurssin aleneminen antaa aiheen. Ilmaisut *reducción, réduction, reduction, riduzione* ja *Verringerung* — vain pääasiallisia kieliversioita lainatakseni — ovat kaikki kaksiselitteisiä: ilmaisulla "reducción" (aleneminen) tarkoitetaan alenemista sekä *menettelynä* että *vaikutuksena*. Näin ollen ei siis erotella tietyn tekijän pienentämiseen tähtäävää *toimintaa* — eli esimerkiksi sitä, että lainsäätäjä säätää alemmasta muuntokurssista — tämän toiminnan *tuloksesta*. Tämän ilmaisun viimeksi mainittu tarkoitus tekee ensi näkemältä mahdolliseksi

12 — Kursivointi tässä.

Italian hallituksen tulkinnan kyseessä olevasta säännöksestä.

Jos perehdytään semanttiseen alkuperään, kuten tässä yhteydessä on tehtävä, käy kuitenkin ilmi, että verbi "reducir" (aleta) ei ole pelkästään transitiivinen vaan että ulottuvuus, jonka pienentymisestä on kyse, toimii väistämättä lauseen suorana objektina. [13] Toisin sanoen aleneminen edellyttää sellaista subjektia, jonka tehtävänä on pienentää kyseessä olevaa muuttujaa; alenemista varten on tarpeen, että joku alentaa. Näin ei ole muiden semanttisesti analogisten verbien kuten "vähentää"-verbin suhteen.

34. Asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan kahden mahdollisen tulkintaolettaman välillä vain lainsäätäjän väliintulo siten, että se muuttaa alaspäin sen itsensä jäädyttämiä maatalouden muuntokursseja, on edellä tarkastellun kaltainen varsinainen aleneminen. Maatalouden jäädytettyjen muuntokurssien vertailu jäädyttämisen päättymisen jälkeen sovellettuun valuuttakurssiin — asetuksen N:o 2799/98 5 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu tilanne, johon asetuksessa N:o 2813/98 viitataan — merkitsee ehkä "pienentämistä" muttei aktiivisen subjektin puuttuessa milloinkaan "alenemista" (reducción), vaikka tuloksena onkin aleneva suuntaus.

13 — Näin ollen esiintyvät esimerkiksi ilmaisut "alentaa inflaatiota", "alentaa varojen määrää", "alentaa työttömyyttä".

35. Voitaisiin väittää, että koska pieneneminen selittyy neuvoston asetuksella N:o 2866/98 säädetyllä euron muuntokurssien peruuttamattomalla vahvistamisella kansallisessa valuutassa, maatalouden muuntokurssien pienentymisen olisi katsottava johtuvan tästä säädöksestä. Tällöin kuitenkin unohdettaisiin, että asetus N:o 2866/98 ei mitenkään koske maatalouden muuntokursseja, että maatalouden euromääräisellä valuuttajärjestelmällä ei vielä säännelty kyseisistä välineistä ja että näin ollen lainsäätäjä on rinnastanut "suoriin tukiin sovellettavien kurssien alenemiseen liittyvät tasaustuet" (asetuksen N:o 2813/98 II osaston otsikko) sovelletun kurssin oletettuun alenemiseen, josta säädetään asetuksen N:o 2799/98 5 artiklassa.

Toisin sanoen suorien tukien järjestelmässä euron käyttöönottamisesta johtuva yhteiseen maatalouspolitiikkaan sovellettujen kurssien vaihtelu rinnastetaan valuuttakurssien kehitykseen markkinoilla. Lisäksi tälle kehitykselle on ominaista se, että se riippuu nousuista ja laskuista verrattuna vallinneeseen tilanteeseen, ei lisäyksistä tai vähennyksistä.

36. Tulkintaani tukee lisäksi se, että lainsäätäjä on valinnut yleisesti johdonmukaisen terminologian. Asetuksen N:o 2799/98 5 artiklan 1 kohdassa tasaustuen saamista koskevaa yleistä edellytystä luonnehdittaessa ei puhuta *valuuttakurssin alenemisesta*, vaan valuuttakurssista, joka on

"alhaisempi kuin aiemmin sovellettu kurssi". Asetusta N:o 1527/95, jolla valuuttakurssit jäädytettiin, sovellettiin ranskankielisen version 1 artiklan mukaan, jos maatalouden muuntokurssit alenevat (en cas de baisse).

37. Myönnän kuitenkin, että ilmaisun "reducción" virheellinen käyttö intransitiivisissa yhteyksissä ei ole harvinaista ja että yhteisön säädösten eri kieliversioissa on paljon ristiriitaisuuksia.

38. Muut sananmukaisen tulkinnan elementit johtavat mielestäni joka tapauksessa samaan päätelmään kuin edellä esittämäni semanttinen analyysi. Viittaan välimerkkien käyttöön — tai paremminkin niiden puuttumiseen — asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan ainoassa virkkeessä. Jotta kantajan väite voisi menestyä, olisi välttämätöntä, että ilmaus "1 päivään tammikuuta 1999 saakka jäädytetty" toimisi yksiselitteisesti määreenä, mitä varten se pitäisi espanjankielisessä versiossa erottaa pilkuilla. Näin ollen riippumatta ilmaisulle "reducción" (aleneminen) annettavasta merkityksestä voitaisiin ymmärtää, että tällä olettamalla viitataan mihin tahansa maatalouden muuntokurssin muutokseen, kun muuntokurssi on sattumanvaraisesta syystä ollut jäädytettynä mainittuun päivämäärään asti. Koska ilmausta ei ole erotettu pilkuilla, on määritelty tarkasti muuntokurssi, jonka pieneneminen, tai ehkä paremmin aleneminen, on merkityksellistä: kyseeseen voi tulla vain aleneminen, joka vaikuttaa 1.1.1999 asti jäädytettyihin muuntokursseihin. [14] Kuten komissio perustellusti korostaa, kaikki myöhemmät alenemiset olisivat ristiriidassa säännöksen kanssa, koska maatalouden muuntokurssit eivät enää ole jäädytettyjä.

39. Kanteen tätä osaa koskevista perusteluistani johtuu, että asetuksen N:o 2813/98 6 artiklan sanamuodon mukainen tulkinta, joka on yhteensoveltuva komission ehdottaman historiallisen ja teleologisen selityksen kanssa ja jota Italian tasavalta ei ole pätevästi kiistänyt, on ainakin mahdollinen ja sitä pitäisi siksi suosia sen legaliteettipresumption nojalla, jota sovelletaan toimivaltaisten viranomaisten toteuttamiin oikeudellisiin toimenpiteisiin. Näiden ominaisuuksien tulkinta on lisäksi riidanalaisen säännöksen perustana olevan valtuutuksen mukainen, toisin sanoen asetuksen N:o 2799/98 10 artiklan 1 kohdan mukainen, jonka perusteella tarpeellisia siirtymäsäännöksiä "sovelletaan niin kauan kuin se on ehdottoman välttämätöntä uuden järjestelmän käyttöönottamisen helpottamiseksi".

40. Tämän ensimmäisen kumoamisperusteen yhteydessä Italian tasavalta huo-

14 — Tämä alaviite koskee espanjankielistä kieliversiota.

mauttaa, että kanteen kohteena olevalta asetukselta N:o 1639/1999 puuttuvat EY 253 artiklan vastaisesti perustelut ja että se on annettu harkintavaltaa väärinkäyttäen. Nämä väitteet, joita ei juuri ole kehitelty, näyttävät perustuvan kantajan väittämän lainsäädännöllisen muutoksen "ennalta-arvaamattomuuteen", jonka vuoksi kantaja moittii riidanalaista asetusta. Koska olen tehnyt päinvastaisen päätelmän pääasiallisesta premissistä, ehdotan, että nämä liitännäiset väitteet ja niiden mukana koko kanneperuste hylättäisiin.

Toinen kumoamisperuste

41. Kirjallisen menettelyn eri vaiheista on pääteltävä, että Italian hallitus riitauttaa asetuksen N:o 1639/1999 myös EY 34 artiklassa ilmaistun maataloustuottajien yhdenvertaisen kohtelun periaatteen loukkaamisen vuoksi. Italian tasavallan mukaan kyseessä on sietämätön syrjintä, joka ilmenee sellaista suoraa tukea, jonka määräytymisperusteen määräytymispäivä on 1.1.1999, saavien maataloustuottajien, joihin sovellettiin asetuksen N:o 2813/98 6 artiklassa säädettyä lisäystä — sellaisena kuin se on vahvistettu asetuksella N:o 755/1999 [15] —, ja niiden maataloustuottajien kohtelun välillä, jotka saavat tätä myöhemmän päivämäärän mukaan määräytynyttä tukea, johon ei siten voida soveltaa korjausmäärää.

42. Jos yhteisöjen tuomioistuin hyväksyy ehdottamani tulkinnan, kantajana olevan Italian hallituksen esiintuoma syrjintä ei johdu riidanalaisesta asetuksesta, vaan asetuksesta N:o 2813/98, joka ei ole nyt esillä olevan kanteen kohteena, minkä vuoksi kanneperuste on välttämättä hylättävä. Olen joka tapauksessa sitä mieltä, että perustelut, joilla komissio on selittänyt korjauslisäyksen lainsäädännöllisen alkuperän, erityisesti huoli siitä, että tuensaajien perusteltua luottamusta ei loukata, ovat ratkaisevia ja riittäviä erilaisen kohtelun oikeuttamiseksi.

43. Tämän vuoksi toinen kumoamisperuste on hylättävä.

Oikeudenkäyntikulut

44. Ehdottamastani kanteen kokonaisarvioinnista johtuu, että yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan nojalla Italian tasavalta on velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

15 — Euron muuntokursseista kansalliseksi rahayksiköksi tai 1 ja 3 päivänä tammikuuta 1999 sovellettavista valuuttakursseista johtuvien tasaustukien enimmäismäärän vahvistamisesta 12 päivänä huhtikuuta 1999 annettu komission asetus (EY) N:o 755/1999 (EYVL L 98, s. 8).

Ratkaisuehdotus

45. Esittämieni päätelmien perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin hylkää Italian tasavallan nostaman kanteen ja velvoittaa sen korvaamaan oikeudenkäyntikulut.